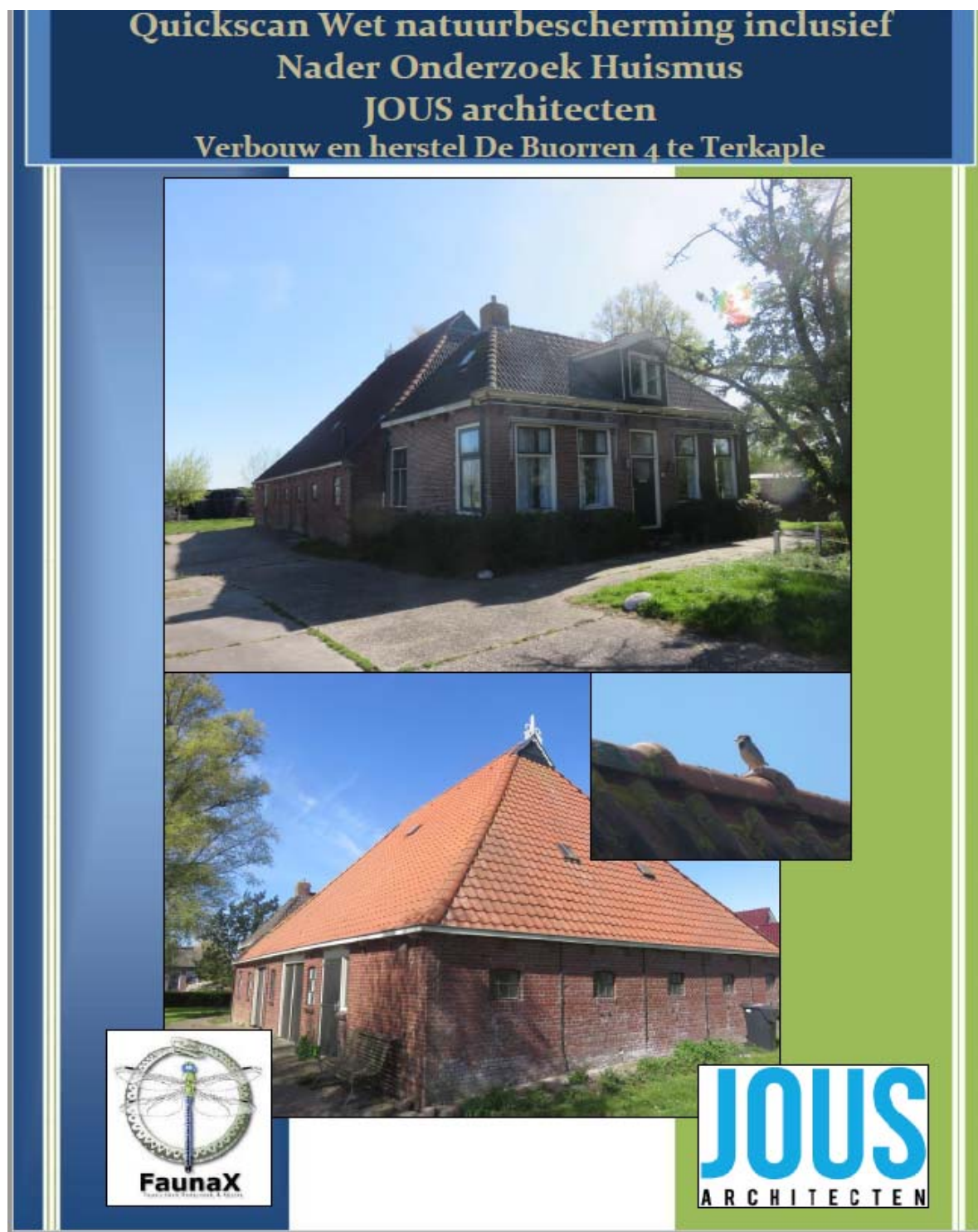

#

#

COLOFON

 BUREAU FAUNAX

**Quicksan Wet natuurbescherming
inclusief Nader Onderzoek Huismus
JOUS architecten
Verbouw en herstel De Buorren 4 te Terkaple**

Gorredijk, mei 2020

In opdracht van:
JOUS architecten

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:

Autorisatie:
—

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2020). Quicksan Wet natuurbescherming inclusief Nader Onderzoek Huismus. JOUS architecten/
Verbouw en herstel De Buorren 4 te Terkaple. Rapport 20025. Bureau FaunaX, Gorredijk.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviseerende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX, verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

#

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	4
2.1	Flora	4
2.2	Vogels	4
2.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	4
2.2.2	Overige (broed)vogelsoorten	7
2.3	Zoogdieren	8
2.3.1	Vleermuizen	8
2.3.2	Overige zoogdieren	8
2.4	Reptielen en amfibieën	9
2.5	Vissen	9
2.6	Ongewervelden	9
2.7	Gebiedsbescherming	10
2.7.1	Stikstofgevoeligheid	10
2.8	Houtopstanden	11
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	12
3.1	Overzicht beschermde soorten	12
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen	12
3.2.1	Algemene broedvogels	12
3.2.2	Jaarrond beschermde nesten (Huismus)	12
3.2.3	Jaarrond beschermde nesten (Gierzwaluw)	12
3.2.4	Vleermuizen	13
3.3	Overzicht vervolgstappen	13
4	RESULTATEN NADER ONDERZOEK HUISMUS	14
4.1	Inleiding	14
4.2	Methodieken & Werkwijze	14
4.2.1	Huisumus	14
4.3	Resultaten	15
4.3.1	Huisumus	15
5	CONCLUSIES NADER ONDERZOEK	16
5.1	Huisumus	16
6	SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	17

#

#

#

7 LITERATUUR EN BRONNEN	18
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
Wnb Soortbescherming	- 1 -
Vogels en verstoring	- 1 -
Vrijgestelde soorten provincie Fryslân	- 1 -
Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
Zorgplicht art 1.11 Wnb	- 3 -
Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
Natura 2000-gebieden	- 3 -
Wnb Houtopstanden	- 3 -
NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

#

#

#

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens de bestaande bebouwing op het perceel De Buorren 4 te Terkaple, bestaande uit een boerderij met een voorhuis, te verbouwen en te herstellen.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische quickscan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenen plannen op deze waarden.

Figuur 1.1. Het plangebied te Terkaple (Bron: www.google.com/maps).

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van JOUS architecten heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op vrijdag 24 april 2020 en vond plaats onder zachte weersomstandigheden (9°C, windkracht 2, zeer licht bewolkt). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzengedooftgebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied ligt zuidelijk binnen de bebouwde kom van Terkaple en bestaat uit een boerderij met aangebouwd voorhuis op het perceel De Buorren 4 te Terkaple. Ten westen van het plangebied staan enkele bomen. Aan de oostzijde loopt een watergang langs het plangebied welke een verbinding vormt met de zuidoostelijk gelegen Lange Sleat. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Terkaple, evenals agrarisch gebied doorkruist door sloten en het Natura2000 gebied Sneekermeergebied.

Het planvoornemen bestaat uit het intern verbouwen en extern herstellen van de boerderij en het voorhuis. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt, noch watergangen aangetast.

Figuur 1.2. impressie van het plangebied

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

In het plangebied zijn soorten aangetroffen als madeliefje, paarse dovenetel, paardenbloem, grote brandnetel, Engels raaigras, ridderzuring, kleeftkruid en hondsdrif. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan.

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied met v.l.b.n.r.o.: madeliefje, paardenbloem, grote brandnetel en kleeftkruid.

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of ekternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. Deze zijn echter niet aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is tevens gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten van vogels die over het algemeen in bebouwing tot broeden komen, zoals kerkuil, huismus en gierzwaluw. Huismussen maken vaak gebruik van ruimten tussen en onder nok- en dakpannen, waarvan er diversen zijn aangetroffen rond de boerderij, evenals het voorhuis (figuur 2.2). Voorbeelden hiervan zijn een ontbrekende dakpan, ruimte onder de nokpannen en ruimte onder de onderste rij dakpannen van de boerderij en het voorhuis. Het veldbezoek is uitgevoerd tijdens de broedperiode van de huismus (1 april-15 mei). Ten tijde van het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld binnen het plangebied, wat een indicatie is van de afwezigheid hiervan. Rond het plangebied zijn wel diverse foeragerende huismussen waargenomen. Hiernaast nam één huismus plaats op de nok van de boerderij (figuur 2.3). Hoewel er tijdens het veldbezoek geen verblijfplaatsen zijn vastgesteld, kunnen hier geen harde conclusies aan verbonden worden en kan de aanwezigheid hiervan alsnog niet met zekerheid op voorhand worden uitgesloten. Dit komt voornamelijk doordat het plangebied op diverse locaties broedgelegenheid biedt voor de huismus.

Gierzwaluw staat bekend als soort welke nestgelegenheid vindt vanaf een zekere hoogte. Hoewel het grootste deel van de boerderij en het voorhuis niet aan deze hoogte eis voldoet, voldoen de nok van de boerderij en het voorhuis hier wel aan. Daarnaast biedt deze nok diverse in- en uitvliegopeningen (figuur 2.2). De aanwezigheid van gierzwaluw binnen het plangebied kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Op basis van de afwezigheid van geschikte in- en uitvliegopeningen, evenals sporen in de vorm van uitwerpselen en braakballen binnen de boerderij, kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van kerkuilen binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Ten tijde van het veldbezoek is vlak onder de nok van de boerderij een nest van spreeuwen vastgesteld (figuur 2.4). Spreeuw is onder de Wnb opgenomen als een zogenaamde 'categorie 5' soort. Dit houdt in dat deze soort alleen bescherming geniet wanneer de omgeving van het plangebied dusdanig weinig alternatieve nestgelegenheid biedt dat door het verdwijnen van aanwezige nestgelegenheid de staat van instandhouding van deze soort in de omgeving in het geding komt. De omgeving van het plangebied biedt echter wel alternatieven in de vorm van vergelijkbare bouwwerken, zoals andere boerderijen en woningen. Het vastgestelde nest binnen het plangebied geniet daardoor geen jaarronde bescherming.

#

Figuur 2.2. Geschikte doorgangen tot verblijfplaatsen van huismuis (links boven en onder, rechtsboven) en gierzwaluw (rechts onder).

Figuur 2.3. Foeragerende huismuis vlak buiten het plangebied (links) en een huismuis op de nok van de boerderij (rechts).

#

Figuur 2.4. Doorgang naar het vastgestelde spreekwennest (rode pijl) vlak onder de nok van de boerderij.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismus en gierwaluw binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied biedt mogelijkheden voor diverse soorten broedvogels. Zo kunnen soorten als houtduif tot broeden komen in de bomen vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden. Hiernaast is er vlak onder de nok van de boerderij een nest van een spreeuw vastgesteld (figuur 2.4). Hoewel spreeuwen in dit plangebied, zoals behandeld in hoofdstuk 2.2.1, geen jaarronde bescherming genieten zijn de nesten van deze soort wel beschermd wanneer hier een broedgeval aanwezig is. Binnen het plangebied is hier sprake van.

- Vlak onder de nok van de boerderij is een nest van een spreeuw vastgesteld.
- Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen tevens andere vogels tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedseizoen.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 Vleermuizen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. De bomen vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van geschikte boomholten. Deze zijn echter niet aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in boomholten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Echter, rond de boerderij en het voorhuis zijn op diverse locaties opening aangetroffen welke geschikte doorgangen tot potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen vormen. Zo zijn er tussen en onder dak- en nokpannen diverse ruimten aangetroffen (figuur 2.3). Het is ten tijde van dit schrijven niet bekend of de boerderij en/of het voorhuis over een spouw beschikt. Het kan echter niet op voorhand worden uitgesloten dat een eventuele spouw of vergelijkbare isolerende ruimte in de boerderij en/of het voorhuis door ruimtes tussen en onder dak- en nokpannen bereikbaar is voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen onder de dak- en nokpannen, evenals in een eventuele spouw of vergelijkbare isolerende ruimtes binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Naast verblijfplaatsen van vleermuizen, kunnen ook vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen een beschermde status hebben als deze van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats. Als vliegroute worden, afhankelijk van de soort, waterlichamen, bosranden, bomenlanen of gebouwen gebruikt. Het plangebied, evenals de directe omgeving hiervan beschikt over diverse objecten welke mogelijk onderdeel uitmaken van (belangrijke) vliegroutes voor diverse soorten vleermuizen. Zo vormt de boerderij en het voorhuis zelf mogelijk onderdeel van een vliegroute in de vorm van een rij gebouwen. Daarnaast vormt de watergang ten zuiden van het plangebied mogelijk het begin van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen richting het Sneekermeegebied. De omgeving van het plangebied biedt echter dusdanig veel alternatieven in de vorm van vergelijkbare rijen gebouwen en watergangen dat er in het geval van het plangebied geen sprake is van essentiële vliegroutes.

Het plangebied beschikt niet over de kenmerken van een foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de boerderij en het voorhuis kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen kunnen wel worden uitgesloten.

2.3.2 Overige zoogdieren

Uit de omgeving van het plangebied zijn veel waarnemingen van otters en waterspitsmuizen bekend (bron: NDFF). Echter, op basis van het ontbreken van geschikte habitateigenschappen kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten. Ook de aanwezigheid van andere beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen.

Binnen het plangebied kunnen wel andere, lichter beschermde zoogdieren voorkomen, zoals de huisspitsmuis. Hoewel deze soort is vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdieren kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied kunnen wel andere licht beschermde soorten voorkomen, zoals de huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen en amfibieën. Op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen kan op voorhand worden uitgesloten dat binnen het plangebied beschermde reptielen voorkomen. Doordat er binnen het planvoornemen geen sprake is van het aantasten van waterlichamen en de voorgenomen werkzaamheden daarnaast geheel op de bestaande fundering van de boerderij en het voorhuis plaats zullen vinden, kunnen negatieve effecten op leefgebied van beschermde amfibieën ook op voorhand worden uitgesloten.

Binnen het plangebied kunnen andere lichter beschermde (vrijgestelde) amfibieën voorkomen, zoals de gewone pad. Hoewel deze soorten voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld binnen de provincie Fryslân, dient men zich wel te houden aan de voor deze soorten geldende zorgplicht.

- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde reptielen en amfibieën kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen wellicht beschermde soorten voor, zoals de gewone pad. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.5 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. Doordat er binnen het planvoornemen geen sprake is van het aantasten van waterlichamen, kunnen negatieve effecten op leefgebied van beschermde zoetwatervissen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde zoetwatervissen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.6 Ongewervelden

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en habitateigenschappen. Door het ontbreken van geschikt voortplantingswater binnen het plangebied kunnen negatieve effecten op beschermde libellen(larven) op voorhand worden uitgesloten. Het voorkomen van andere beschermde ongewervelden kan worden uitgesloten, bijvoorbeeld op basis van de afwezigheid van waardplanten van beschermde vlindersoorten.

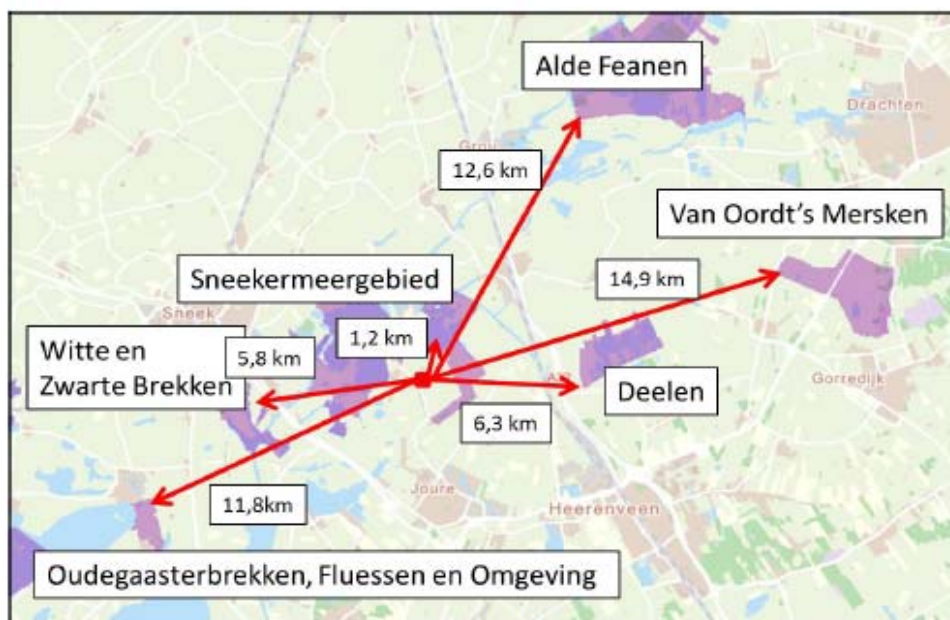
- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten.

2.7 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie zijn geen vormen van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking hebben op het plangebied. Het plangebied valt niet onder het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voormalig EHS) of Natura2000 en is niet aangewezen als weidevogelkansgebied of ganzenfoerageergebied (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân). De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.

2.7.1 Stikstofgevoeligheid

Het plangebied ligt hemelsbreed op circa 1,2 km, 5,8 km, 6,3 km, 11,8 km, 12,6 km en 14,9 km afstand van de Natura2000 gebieden Sneekermeeergebied, Witte en Zwarte Brekken, Deelen, Oudegaasterbrekken, Fluessen en Omgeving, Van Oordt's Mersken en Alde Feanen (respectievelijk, figuur 2.5). Tijdens de uitvoering van de voorgenoemde werkzaamheden (diverse verbouw- en herstelwerkzaamheden) komt er naar alle waarschijnlijkheid extra stikstof vrij door bijvoorbeeld het inzetten van vrachtvervoer. Vanwege de kleine aard van de werkzaamheden, evenals de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden kunnen naar ons inzicht negatieve effecten op Natura2000 gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen en bepaalt of het uitvoeren van een Aeriusberekening benodigd is.

Figuur 2.5. Natura2000 gebieden in de omgeving van het plangebied (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân).

- Er zijn geen vormen van gebiedsbescherming aangetroffen welke betrekking hebben op het plangebied.
- Negatieve effecten op Natura2000 gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Houtopstanden

Als er een houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 4.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen.
Vogels	Huismus en Gierzwaluw	Mogelijk	X				Nader onderzoek
Zoogdieren	Vleermuizen	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Het project kan naar ons inzien doorgang vinden binnen de kader van de Wet natuurbescherming, mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen.

3.2.1 Algemene broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden komen waarschijnlijk vogels tot broeden waarvan de nesten alleen tijdens de broedtijd beschermd zijn. We adviseren om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

3.2.2 Jaarrond beschermde nesten (huismus)

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismussen in ruimten tussen en onder de dak- en nokpannen van de boerderij en het voorhuis kan niet op voorhand worden uitgesloten (figuur 2.2). We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient te gebeuren aan de hand van twee ochtendbezoeken (conform datumgrenzen SOVON, 1 april-15 mei), waarbij deze quickscan als één bezoek kan worden gerekend doordat deze in de actieve periode van de huismus is uitgevoerd. Wanneer er verblijfplaatsen van de huismus binnen het plangebied worden aangetroffen, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende- en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.3 Jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw)

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gierzwaluwen in ruimten onder en tussen de nokpannen van de boerderij en het voorhuis kan niet op voorhand worden uitgesloten (figuur 2.2). We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gierzwaluwen in de bovengenoemde boerderij en voorhuis vast te stellen, dan wel uit te sluiten.

Dit dient uitgevoerd te worden doormiddel van drie avondbezoeken (conform datumgrenzen SOVON, 1 juni-15 juli). Hierbij kan één veldbezoek gecombineerd worden met het vleermuizen onderzoek, en derhalve kosteloos worden uitgevoerd. Wanneer er verblijfplaatsen van gierzwaluwen worden aangetroffen binnen het plangebied, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende- en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.4 Vleermuizen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de boerderij en het voorhuis kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van vier veldbezoeken per te overzien gebied, verspreid over de kraamtijd (15 mei-15 juli) en de paartijd (15 augustus-1 oktober). De onderzoeksmethodiek is vastgelegd in het Vleermuisprotocol, opgesteld door het ministerie van EZ, Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Indien er verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld binnen het plangebied, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart-15 juli). Is dit niet mogelijk? → dan voor aanvang werkzaamheden broedvogelcheck uit laten voeren.
- **Huismus & gierzwaluw:** Nader onderzoek.
- **Vleermuizen:** Nader onderzoek.
- **Licht beschermde en vrijgestelde soorten:** Naleven van de zorgplicht.

4 RESULTATEN NADER ONDERZOEK HUISMUS

4.1 Inleiding

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts. Met het oog op het aantonen van de aanwezigheid van de huismus is een inventarisatieprotocol opgesteld waarin deze optimale periode wordt beschreven, alsmede de bijbehorende onderzoeksinspanning (Bron: Kennisdocument Huismus).

Bureau FaunaX is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform deze protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

4.2 Methodieken & Werkwijze

4.2.1 Huismus

Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus is uitgevoerd conform de onderzoeksmethoden van Bijl. 2 (bron: Kennisdocument Huismus). Dit onderzoek heeft bestaan uit twee onderzoeksronden in de periode tussen 1 april en 15 mei, met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. Tijdens deze bezoeken is telkens het gehele plangebied geïnventariseerd. Er is dus geen sprake van deelgebieden. De veldbezoeken zijn afgelegd onder goede weersomstandigheden, niet bij regen, harde wind en/of kou. De volgende waarnemingen van territoriale of nestindicerende huismussen hebben gediend als criteria voor het vaststellen van de aanwezigheid van verblijfplaatsen:

- De aanwezigheid van een territoriaal (zingend) mannetje op een goed zichtbare locatie als bijvoorbeeld een dakgoot of schoorsteen, dan wel de aanwezigheid van een paartje met balts, paring of ander gedrag dat wijst op de aanwezigheid van een nestplaats. Aan de hand van dergelijke waarnemingen kan worden aangetoond dat er in de directe nabijheid een nest aanwezig is, maar zal de exacte locatie hiervan vaak niet bekend zijn.
- Een nestindicatieve waarneming: het nest zelf is vaak niet zichtbaar, wel kan een nestlocatie worden afgeleid aan de hand van een bezoek van een oudervogel aan de waarschijnlijke nestlocatie, de aanwezigheid van vogels met nestmateriaal, in- of uitvliegende vogels met voedsel of ontlastingpakketjes, hoorbaar bedelende jongen vanuit de nestlocatie.

Naast nestlocaties is bij het onderzoek ook zoveel mogelijk in beeld gebracht of en waar zich in de deelgebieden elementen van de functionele leefomgeving van de huismus bevinden. Hiertoe behoren vooral de plekken waar gefoerageerd en geslapen wordt, zoals struiken, hagen, klimop en kruidenrijke vegetaties. Het slapen kan gedurende het jaar op wisselende plekken gebeuren. Ook de plekken waar gedronken of gebaad kan worden of waar een stofbad genomen kan worden, behoren hiertoe. Tabel 4.1. geeft een overzicht van de afgelegde veldbezoeken.

Tabel 4.1: een overzicht van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het huismusonderzoek

(Deel)gebied	Datum	Begin- eindtijd
Buorren 4, Terkaple	24-04-2020	11:00-12:00
Buorren 4, Terkaple	14-05-2019	11:00-12:00

4.3 Resultaten

4.3.1 *Huismus*

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van de huismus zijn **geen verblijfplaatsen** van de huismus aangetroffen in de boerderij en het voorhuis binnen het plangebied. Wat de resultaten van het huismusonderzoek betekenen voor de voortgang van het traject wordt besproken in hoofdstuk 5.

5 CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Wanneer dat niet of onvoldoende gebeurt, kunnen wetsovertredingen aan de orde zijn. Deze kunnen leiden tot vertragingen in het project. Door op de juiste manier rekening te houden met de aanwezige soorten, kunnen deze problemen vaak op eenvoudige wijze worden voorkomen.

5.1 Huismus

Er zijn **geen nestlocaties** van de huismus in het plangebied vastgesteld. Nestplaatsen van de huismus zijn jaarrond beschermd, het vernielen of verstoren van vaste verblijfplaatsen van de soort is ontheffingsplichtig. Binnen het planvoornemen zullen geen nesten van huismussen verloren gaan. Conform de verbodsbepalingen onder Artikel 3.1 van de Wnb (verbod op het doden, vangen of verstoren van in het wild levende vogels, dan wel hun nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen) hoeft voor huismussen geen ontheffing aangevraagd te worden en hoeven tevens geen mitigerende en compenserende maatregelen uitgevoerd te worden.

Eventueel kan tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wel gedacht worden aan het ophangen van enkele huismuskasten, om zo nieuwe nestgelegenheid te bieden aan de beschermde huismus in een gebied waar nu geen nesten aanwezig zijn.

- Er gaan bij de sloop geen nestlocaties (verblijfplaatsen) van de huismus verloren. Met het oog hierop hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

6 SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Het Nader Onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van de huismus heeft reeds plaats gevonden. Om de werkzaamheden binnen de kaders van Wet natuurbescherming uit te voeren, is vervolgens nader onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluw noodzakelijk:

- Jaarrond beschermde nesten (Gierzwaluw): Nader onderzoek.
- Vleermuizen: Nader onderzoek.

Overige vervolgstappen

- Werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart-15 juli).
- Houd rekening met de zorgplicht (zie bijlage).